

TEKNOLOGIA MEKANIKOA PRAKTIKAK

Irakaskuntza Ertainak

TORNUA II

UNITATE DIDAKTIKOA

ELHUYAR

ARRASATEKO ESKOLA POLITEKNIKOA

ELHUYAR

TEKNOLOGIA MEKANIKOA

PRAKTIKAK II

TORNUA II

Irakaskuntza Ertainak

ARRASATEKO ESKOLA POLITEKNIKOA

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak onetsia:

© ELHUYAR, K.E. Asteasuain poligonoa, 14. Txikiardi. 20170 USURBIL
© ARRASATEKO ESKOLA POLITEKNIKOA. ARRASATE

Lege-gordailua: SS 631/90
ISBN: 84-87114-77-6

AURKIBIDEA

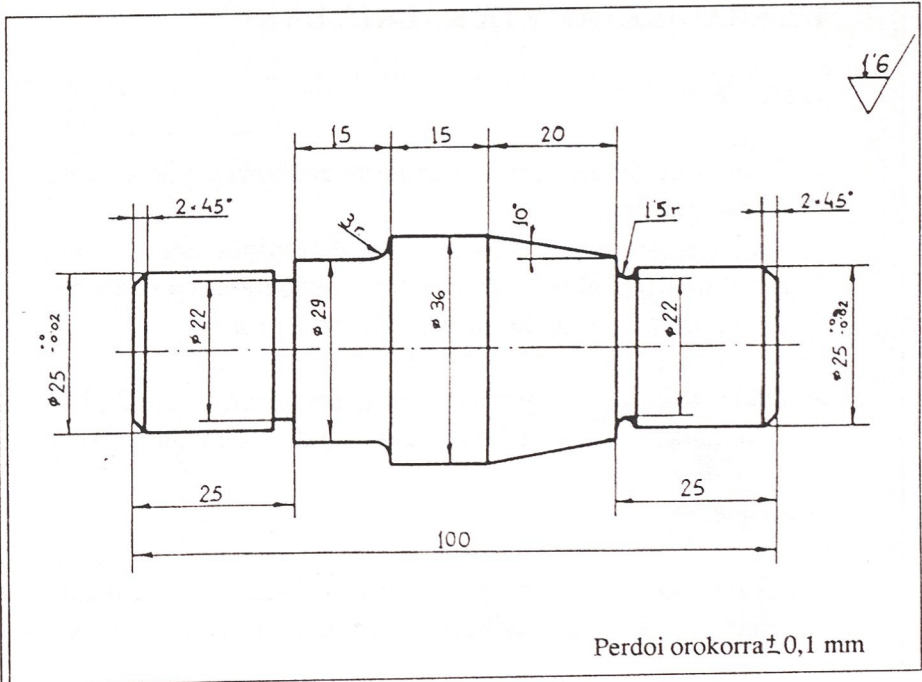
	Or.
1.- ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA	5
1.1. Ariketaren helburuak	5
1.2. Eragiketak eta kalkuluak.....	6
2.- DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA	17
2.1. Ariketaren helburuak	17
2.2. Eragiketak eta kalkuluak.....	18
3.- ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA.....	29
3.1. Ariketaren helburuak	29
3.2. Eragiketak eta kalkuluak.....	30
4.- ZORRO MAILAKATUA. 7T ARIKETA.....	43
4.1. Ariketaren helburuak	43
4.2. Eragiketak eta kalkuluak.....	44

1.- ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

MATERIALA: F1110 altzairu gozoa

LANDUGABEKO NEURRIAK: Ø 40 X 104

1.1. ARIKETAREN HELBURUAK

- Arteka, erradio eta alaken mekanizaziorako hortz desberdina makinan muntatzen eta beraiekin lan egiten ikastea.
- Perdoi barruan utziz kota zehatzeko zilindraketa mailakatuak egiten ikastea.
- Kanpotarako mikrometroarekin neurtzen ikastea.
- Gainazal zentrukideak mekanizatzen ikastea.

Oharra: 3T ariketatik abiatzen gara.

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz eta kanpotarako mikrometroaz

1.2. ERAGIKETAK ETA KALKULUAK

1. eragiketa:

- 25 mm–ko diametroan zakurra lotu eta horrela pieza puntu artean muntatu.
- Metal gogorrezko plakatxodun erreminta erabiliz eta arbastu–iraganaldi baten eta beste akabera–iraganaldi baten bitartez 36 mm–ko diametroa mekanizatu.
- *Oharra:* Puntuekin piezari egin behar zaion presioak, hau eskuz biratzeko beste baino handiagoa ez du izan behar.

2. eragiketa:

- 25 mm–ko diametroa eta 25 mm–ko luzeran mekanizatu, (diametroak duen fabrikazio–perdoiak kontutan harturik).

**3. eragiketa:*

- Orga orientagarria 10° inklinatu erloju–orratzen aurkako norantzan.
- Bisualizadorearen bitartez erreferentziak hartu ondoren, gainazal konikoa mekanizatu, beronen diametro txikiena 28,95 mm izan arte.

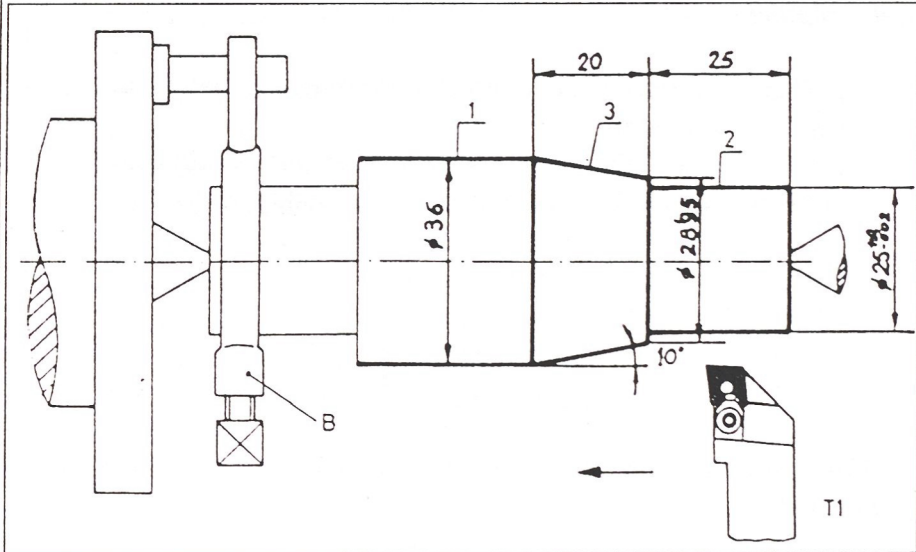

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz eta kanpotarako mikrometroaz

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

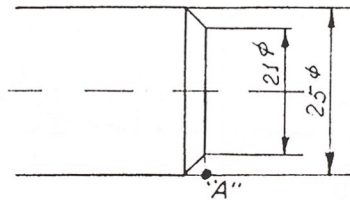
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T2

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

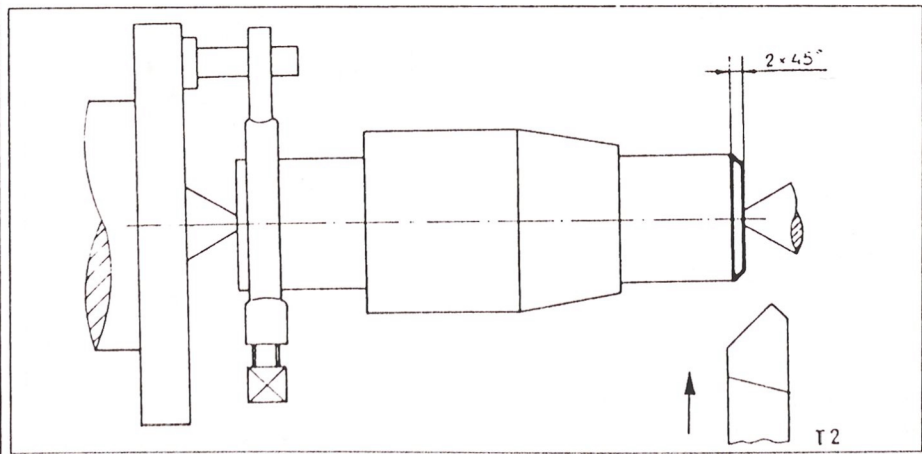
4. eragiketa:

- Irudian agertzen den erako hortza, erreminta-etxean behar den bezala muntatu.
- Erremintaren ebaketa-ertz nagusia behar den bezala posizionatu ondoren, 2 mm eta 45°ko alaka mekanizatu.

Alaka mekanizatzeko, ondoren aipatzen diren pausoak eman behar dira:

- Erremintaren ebaketa ertz nagusiarekin "A" ertza ukitu eta bisualizadoreari une horretan x ardatzean 25 mm-tan da-goela esan.
- Zeharkako orga erabiliz, 21 mm-ko diametroa utzi arte mekanizatu.

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOKA. 4T ARIKETA

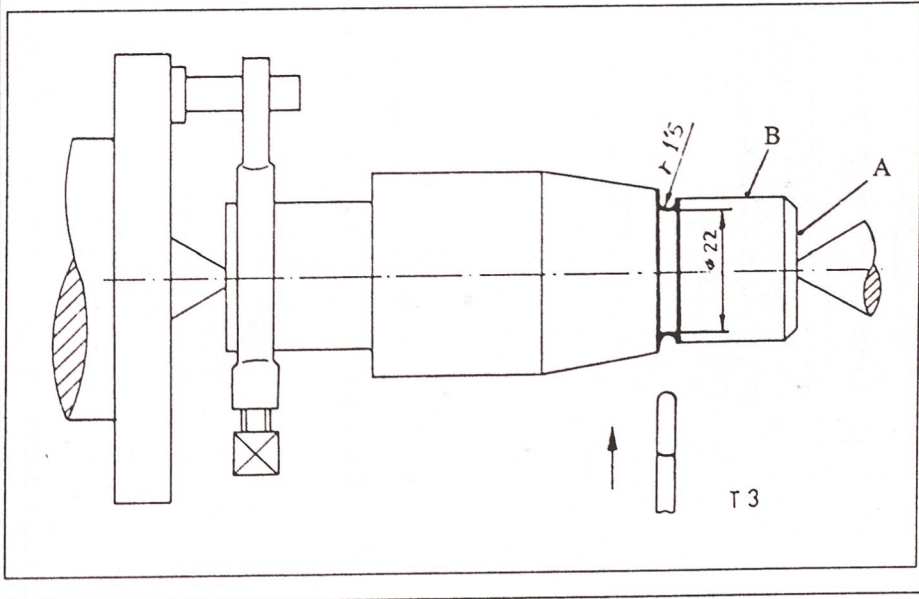
MAKINA: Tornu paralelo

ERREMINTA: T3

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

5. eragiketa:

- Irudian agertzen den erako hortza erreminta etxean muntatu.
- Erreminta alboarekin "A" aurpegia ukitu, eta erreminta posizio horretan dagoen bitartean bisualizadoreari "Z" ardatzean "O"an dagoela esan.
- Orga nagusiarekin, bisualizadoreko Z ardatzean 25 mm agertu arte mugitu erreminta.
- Zeharkako orgaren, bitartez, erreminta-puntarekin "B" azala ukitu, eta posizio horretan bisualizadoreari 25 mm-ko diametroan dagoela esan. Ondoren, X ardatzean 22 mm agertu arte, zeharkako orgarekin aitzinapena emanaz, arteka mekanizatu.

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

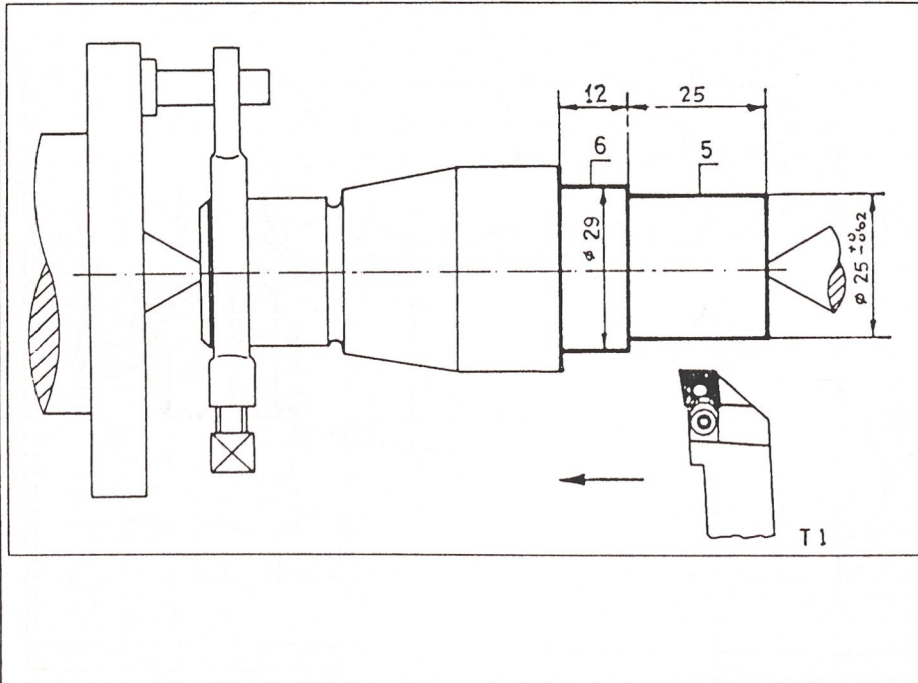
EGIAZTAPENA: Kalibreaz eta kanpotarako mikrometroaz

6. eragiketa:

- Piezari buelta eman.
- Zilindraketa mailakatua egiteko prozesua erabiliz, 29 mm-ko diametroa eta 12 mm-ko luzera duen gainazal zilindrikoa mekanizatu.

7. eragiketa:

- 25 mm-ko diametroa 25 mm-ko luzeran mekanizatu, beronen fabrikazio perdoiak kontuan izanik.

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

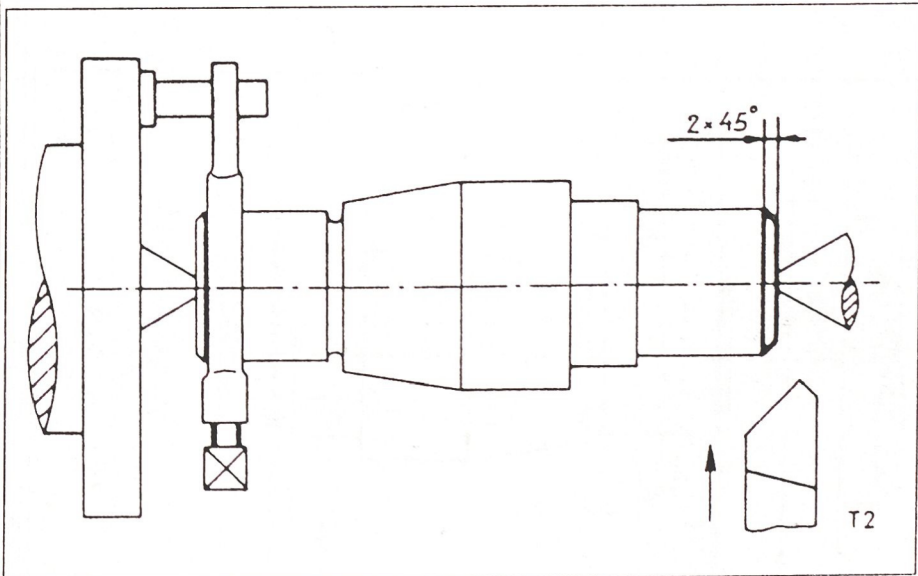
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T2

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

8. eragiketa:

4. eragiketan eman ditugun pausoei jarraituz, 2 mm eta 45°ko alaka mekanizatu.

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOKA. 4T ARIKETA

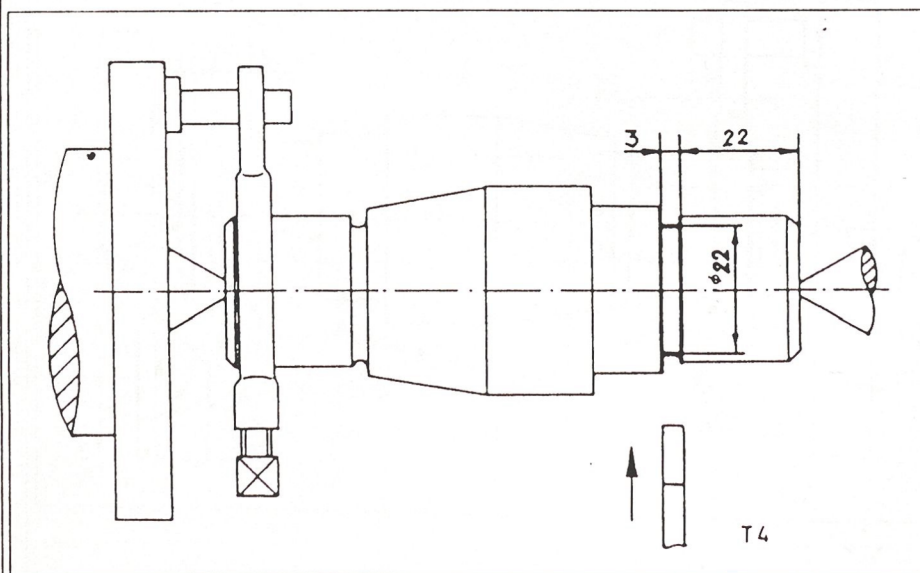
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T4

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

9. eragiketa:

- Irudian ikusten den erako hortza erreminta-etxean muntatu.
- 5. eragiketan emandako pauso bereberei jarraituz, arteka mekanizatu beronen neurriak kontutan harturik.

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

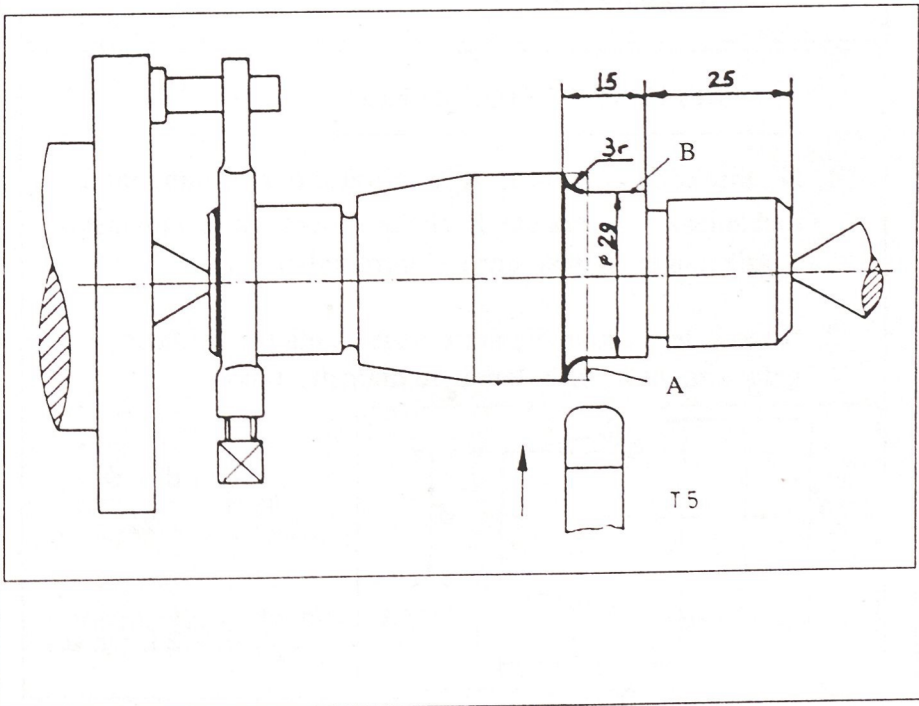
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T5

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

10. eragiketa:

- $r = 3$ biribilketa mekanizatzeko irudian ikusten den erako hortz bat, erreminta etxean muntatu.
- Erremintaren alboarekin "A" aurpegia ukitu eta bisualizadorean 12 mm-tan dagoela adierazi ("Z" ardatzean).
- Erreminta-puntarekin "B" gainazala ukitu eta, orga nagusia mugituz "Z" ardatzean 15 mm agertu arte mekanizatu.

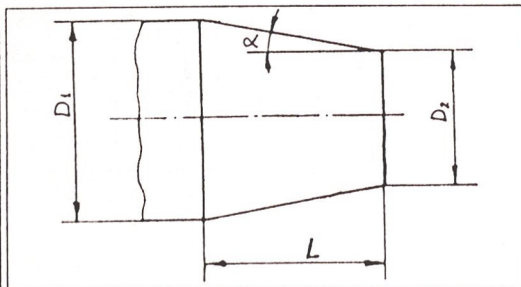
IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

ERREMINTA-TAULA

T1	Zilindratzeko eta aurpegitzeko metal gogorrezko plakatxo trukagarridun erreminta-etxea. Erref.: MCLCR/L 2020 K12 Plakatxoa CCMM 120408	
T2	Alakentzako 45°ko angeluaz zorroztu eta 10x10 neurriko altzairu lasterreko hortza.	
T3	1,5 mm-ko erradioaz zorrozitutako formadun artekentzako altzairu lasterreko hortza.	
T4	Artekatzeko altzairu lasterreko hortza.	
T5	3 mm-ko erradioz zorroztu eta 10x10 neurriko altzairu lasterreko hortza.	

APLIKATU BEHARREKO FORMULAK

- 1. N, biraketa-abiadura; A_m , minutuko aitzinapena; L, mekanizazio-luzera eta T_c ebaketa-denbora kalkulatzeko 1. ariketan emandako urratsei jarraitu behar zaie.
- 2. Kono baten luzera, diametro nagusia eta α inklinazio-angelua ezagutuz, kalkulatu bere diametro txikia.

$$\tan \alpha = \frac{d_1 - d_2}{2L}$$

$$d_2 = d_1 - 2L \tan \alpha$$

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

Burutu beharreko kalkuluak

Eragiketa desberdinen N , A_m , L eta T_c balioak erabaki.

$N =$ {

$A_m =$ {

$L =$ {

$T_c =$ {

Aurrikusitako denbora: 8 ordu

IZENDAPENA: ARDATZ KONIKOA. 4T ARIKETA

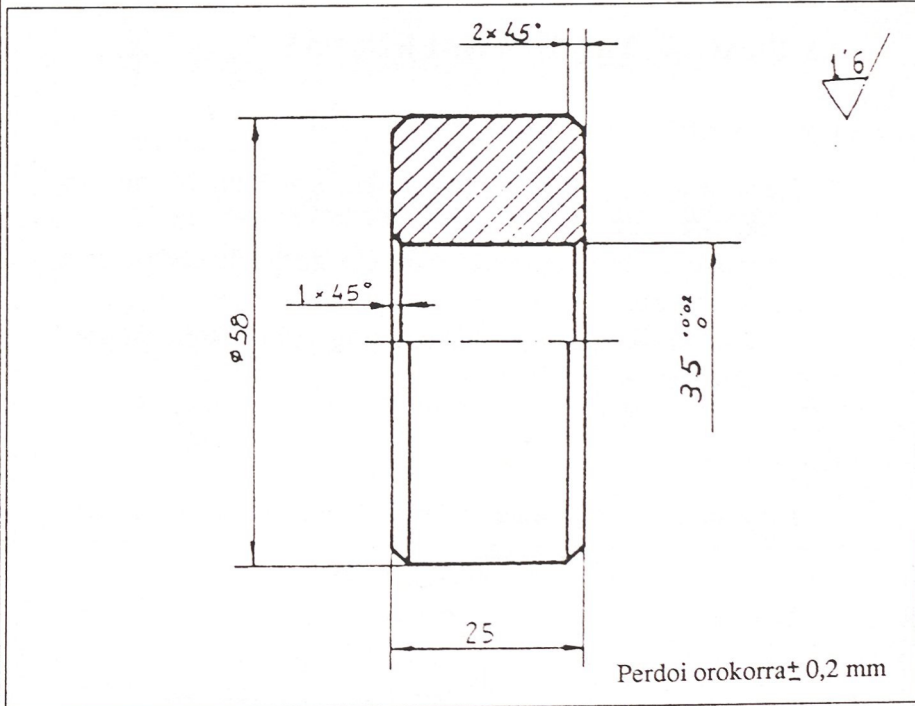
MEKANIZAZIO-BALDINTZAK

Eragi- keta- -zk.	DESKRIBAPENA	Errem. T	v_c m/min	N bira min	A_b mm birako	A_m mm min	Iraganaldi- -sakonera mm	Mek.- -luzera mm	Ebaketa- -denb. min
1	Ø36ko zilindraketa	1	90 100	753 837	0,15 0,1	113 82	0,8 0,2	53	0,47 0,64
2	Ø25eko zilindraketa	1	90 100	1100 1224	0,15 0,1	165 122	0,4 0,1	25	0,15 0,2
3	20°ko konoaren mekanizazioa	1	90 100	753 837	0,15 0,1	113 83	1,1x3 0,2	38,2 20,3	0,33 0,25
4	Alakaren mekanizazioa	2	40	508	0,1	50	2	2	0,04
5	r = 1,5ko gainazal biribila- ren mekanizazioa	3	20	254	0,05	12	3	1,5	0,125
6	Ø29ko zilindraketa	1	90 100	753 837	0,15 0,1	113 83	1,1x3 0,2	13	0,34 0,15
7	Ø25eko zilindraketa	1	90 100	984 1097	0,15 0,1	148 109	0,4 0,2	25	0,16 0,22
8	2x45°ko alakaren mekanizazioa	2	40	508	0,1	50	2	2	0,04
9	Ø22x3 artekaketa	4	20	219	0,05	11	3	1,5	0,13
10	r = 3ko gainazal biribilaren mekanizazioa	5	20	176	0,05	8	6	3,5	0,43
Ebaketa-denbora osoa									3,67
Maniobra-denbora									80
Prestaketa-denbora									260
Mekanizazioaren denbora osoa									343,6
(1) Orga orientagarriak aitzinapen automatikorik ez duenez kalkulu teorikoak dira.									
(2) Luzera osoa									

2.- DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

MATERIALA: Aluminioa

LANDUGABEKO NEURRIAK: $\varnothing 60 \times 30$

2.1. ARIKETAREN HELBURUAK

- * Barne-mekanizazioa egiteko hortza muntatzen ikastea.
- * Diametro jakin batekin utziz barne-zilindraketa zuzena egiten ikastea.
- * Barne-mikrometroarekin neurtzen ikastea.
- * Barne-diametroa mekanizatuta dagoela, beronekiko zentrukide delarik kanpokoa mekanizatu mandril finkoa erabiliz.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

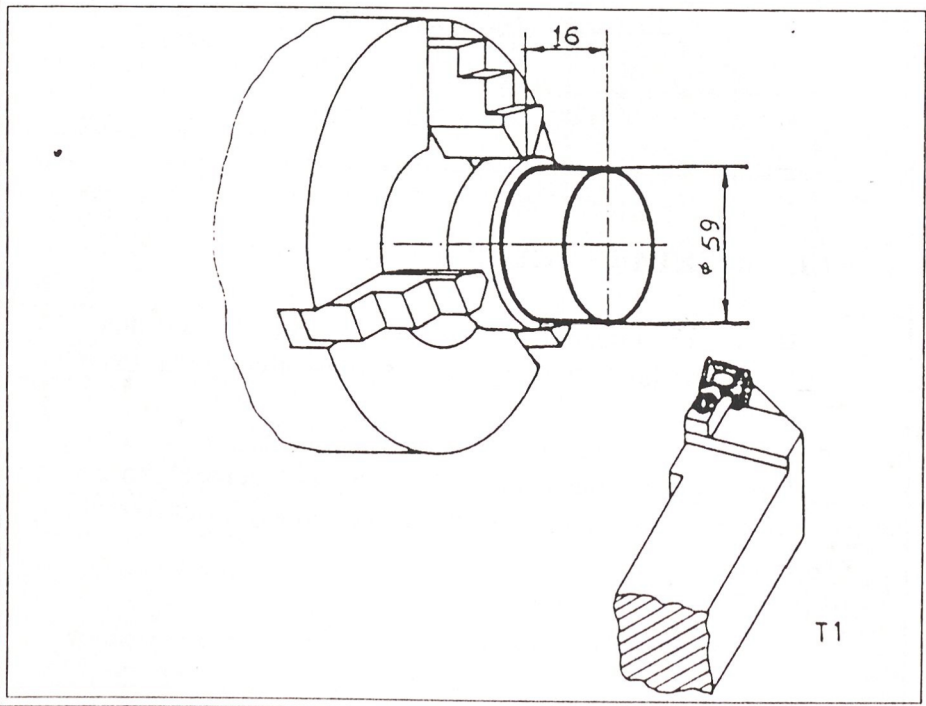
2.2. ERAGIKETAK ETA KALKULUAK

1. eragiketa:

- * Pieza hiru atzaparreko plater orokorrean lotu, 16 mm-ko hegalkina utziz.
- * Kanpoko aldetik zilindratzeko eta aurpegitzeko hortza erreminta-etxean jarri.
- * Arbastu-iraganaldi eta akabera-iraganaldi baten bitartez "1" aurpegia mekanizatu.

2. eragiketa:

- * Arbastu-iraganaldi batez 59 mm-ko diametroa zilindratu.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa ERREMINTA: T2, T3, T4

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

3. eragiketa:

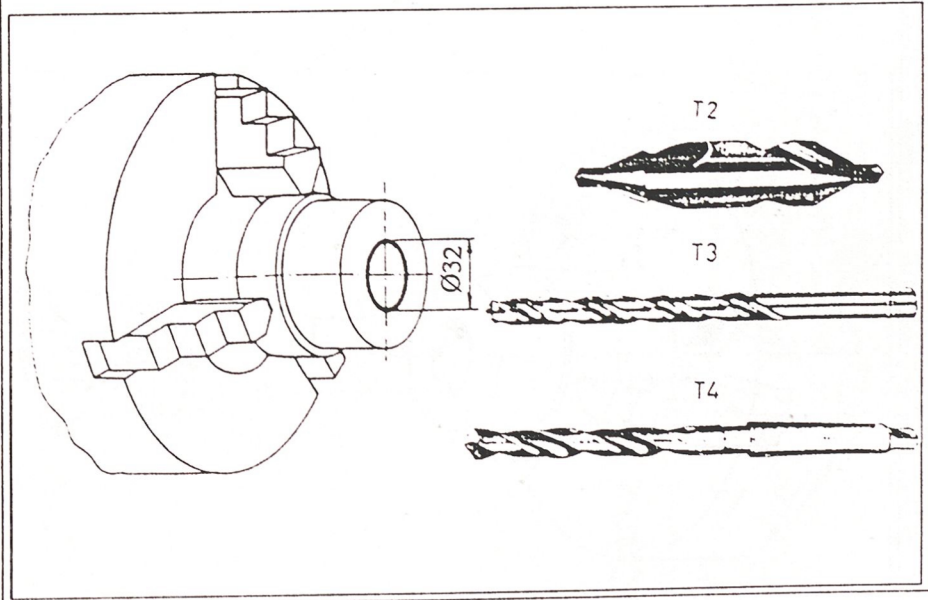
* Zentratzeko barautsa erabiliz, pieza punteatu.

4. eragiketa:

* 12 mm-ko diametroa duen barauts helikoidal bat erabiliz, pieza aldenik alden zulatu.

5. eragiketa:

* 32 mm-ko diametroa duen barautsaz pieza aldenik alden zulatu.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa:

ERREMINTA: T5

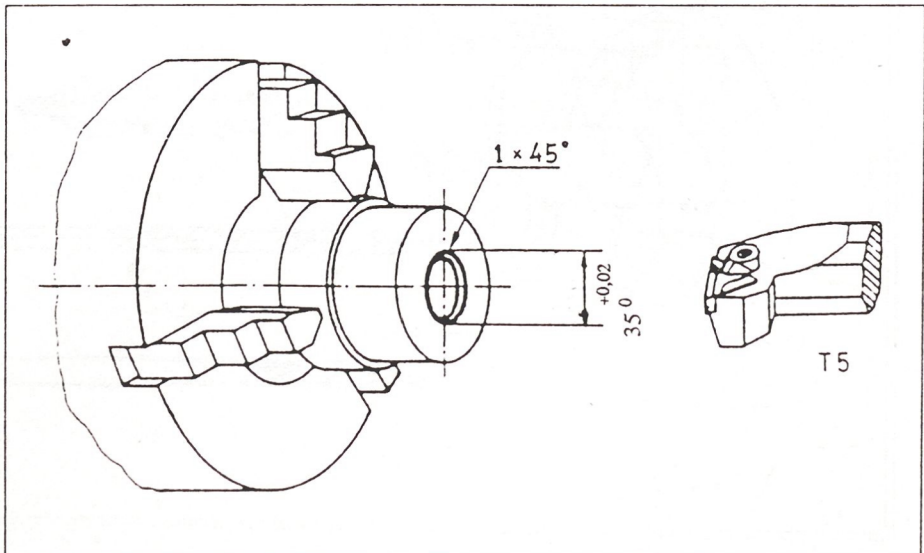
EGIAZTAPENA: Barne-mikrometroaz

6. eragiketa:

- * Barne-aldetik zilindratzeko eta aurpegitzeko hortza erreminta-etxean muntatu.
- * Arbastu-iraganaldi batekin eta beste akabera-iraganaldi batekin 35 mm-ko diametroa zilindratu.
- * Oharra: Diametro hau neurtzeko barne-mikrometroa erabili dugu.

7. eragiketa:

Orga orientagarria 45° ra inklinatuz, barruko alaka mekanizatu (kono txiki bat izango balitz bezala).

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

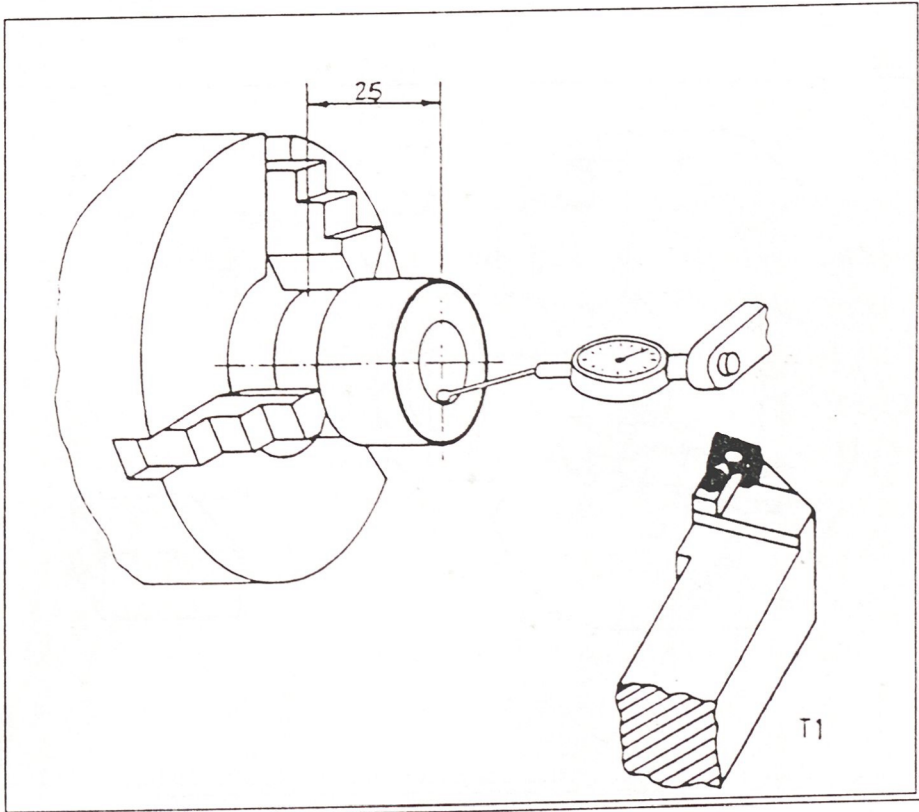
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz, barne-erloju konparatzaileaz

8. eragiketa:

- * Piezari buelta eman.
- * Barne-erloju konparatzailearen laguntzaz pieza behar den bezala zentratu.
- * Arbastu-iraganaldi eta akabera-iraganaldi batez "2" aurpegia mekanizatu piezari 25 mm-ko luzera utziz.
- * Oharra: Bigarren pausoa beharrezkoa da, 1. eragiketean mekanizatu dugun aurpegia eta orain mekanizatu behar duguna paralelo izan daitezen.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

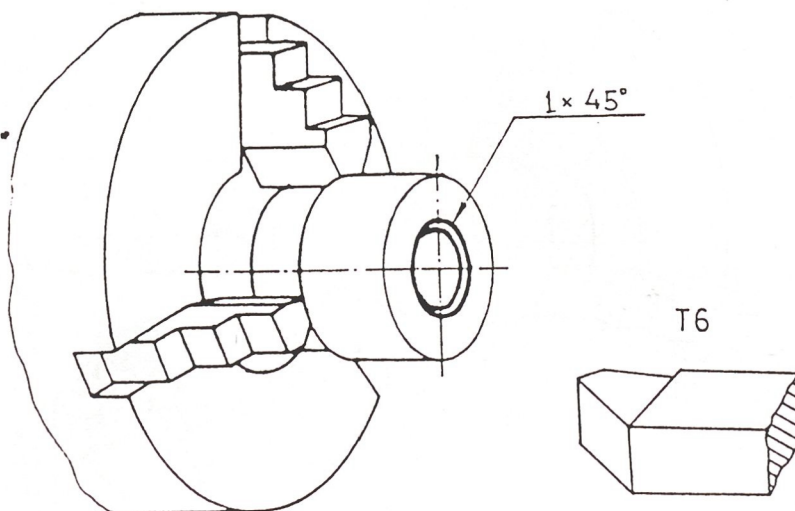
ERREMINTA: T6

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

9. eragiketa:

7. eragiketan bezalaxe, barneko alaka mekanizatu.

Eragiketa hau, barne aldeak zilindratzeko erreminta erabiliz ere egin daiteke.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

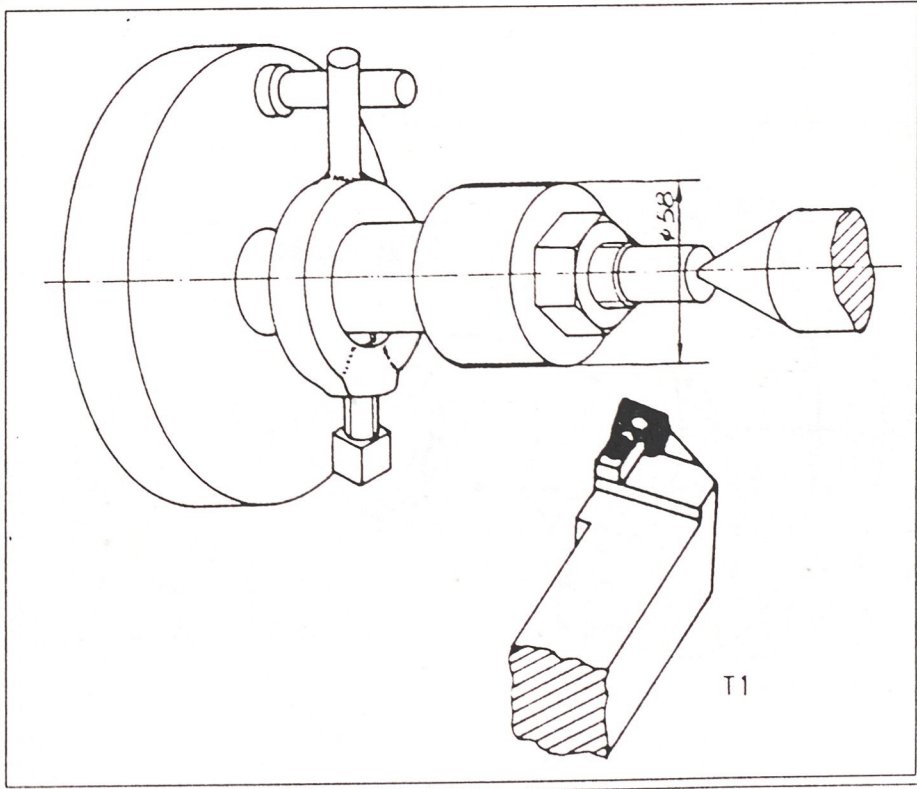
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

10. eragiketa:

- Pieza mandril finko batean lotu eta mandril horri zakurra jarri ondoren puntu artean muntatu (ikus irudia).
- Kanpotiko gainazala zilindratzeko eta aurpegitzeko hortza erabiliz, 58 mm-ko diametroa arbastu-iraganaldi batez eta beste akabera-iraganaldi batez mekanizatu.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T6

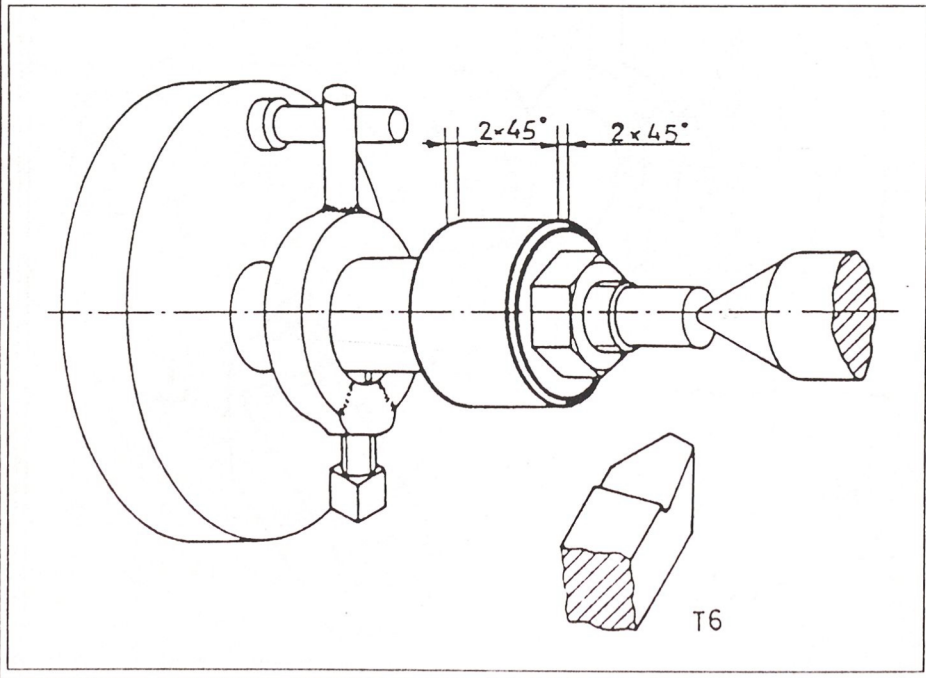
EGIAZTAPENA: Kalibreaz

11. eragiketa:

- Kanpoko alakak mekanizatzeko hortza hortz-etxean kokatu ondoren, erreminta-etxean lotu.
- Aurreko $2 \times 45^\circ$ ko alaka mekanizatu.

12. eragiketa:

- Piezari buelta eman ondoren $2 \times 45^\circ$ ko beste alaka mekanizatu.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

ERREMINTA-TAULA

T1	Zilindratzeko eta aurpegitzeko metal gogorrezko plakatxo trukagarridun erreminta-etxea. Erref.: MCLCR/L 2020K12 Plakatxoa CCMM 120408 Kalitatea: P30	
T2	Ø3x10eko altzairu lasterreko zentratzeko barautsa.	
T3	Ø12ko altzairu lasterreko barauts helikoidala.	
T4	Ø22ko altzairu lasterreko barauts helikoidala.	
T5	Barneak zilindratzeko metal gogorreko plakatxo trukagarridun erreminta-etxea. Plakatxoa TPGN 11 03 08 Kalitatea P 30	
T6	Alakentzat 45°ko angeluaz zorrozturiko 10x10eko altzairu lasterreko hortza.	

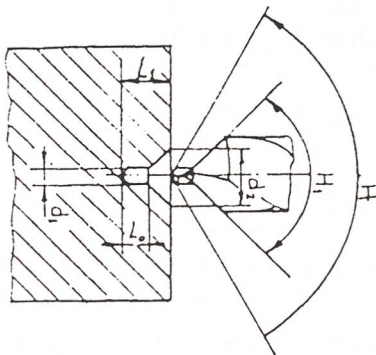
APLIKATU BEHARREKO FORMULAK

1. N, biraketa-abiadura; A_m , minutuko aitzinapena; L, mekanizazio-luzera eta T_c ebaketa-denbora kalkulatzeko 1. eragiketan emandako urratsei jarraitu behar zaie.

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

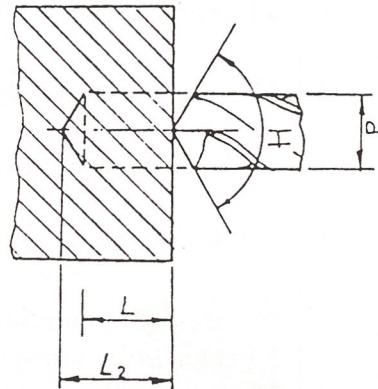
2. Mekanizazio-luzera eta ebaketa-denboraren kalkulua punteaketa eta zulaketan.

4/5. eragiketak.

Punteaketa

$$L_1 = l_0 + \frac{d_2 - d_1}{2 \tan \frac{H_1}{2}}$$

Zulaketa

$$L_2 = L + \frac{d}{2 \tan \frac{H}{2}}$$

H: Puntako angelua.

H₁: Abeilanaketaren angelua.

Punteaketa

$$T_c = \frac{L_1}{A_m}$$

Zulaketa

$$T_c = \frac{L_2}{A_m}$$

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

Burutu beharreko kalkuluak

Eragiketa desberdinen N , A_m , L eta T_c balioak kalkulatu.

$N =$ {

$A_m =$ {

$L =$ {

$T_c =$ {

Aurrikusitako denbora: 8 ordu

IZENDAPENA: DOIKUNTZ ZORROA. 5T ARIKETA

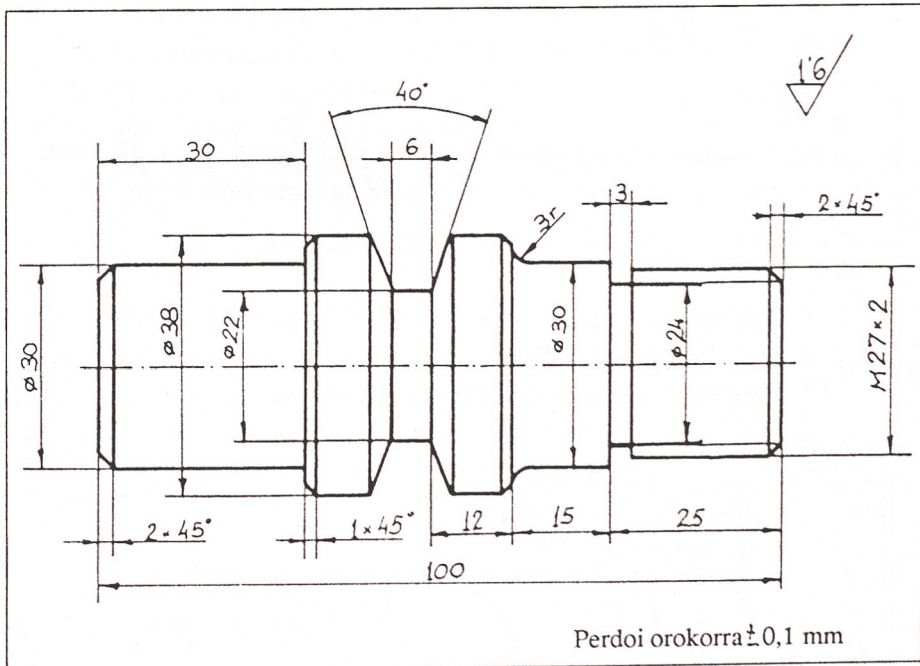
MEKANIZAZIO-BALDINTZAK

Eragi- keta- -zk.	DESKRIBAPENA	Errem. T	v_c m/min	$\frac{N}{\text{bira}} \frac{\text{min}}{\text{min}}$	A_b mm birako	A_m mm min	Iraganaldi- -sakonera mm	Mek.- -luzera mm	Ebaketa- -denb. min
1	Aurpegiketa arbastu eta akaberan	1	90 100	477 530	0,15 0,1	71 53	0,8 0,2	30	0,42 0,56
2	Ø59x24ko zilindraketa	1	90 100	477 430	0,15 0,1	71 53	0,4 0,1	13	0,18 0,24
3	6 mm-ko luzerako mekanizazioa	2	25	2652	0,1	265	1,5	6	0,02
4	Ø12 mm-ko zuloaren mekanizazioa	3	25	663	0,1	66	6	28,4	0,43
5	Ø22ko zuloaren birzulaketa	4	25	331	0,1	33	11	33,3	1,01
6	(1) Ø25eko barne- -zilindraketa	5	90 100	1145 1273	0,15 0,1	171 127	0,4 0,1	25	0,14 0,19
7	1x45°ko barne-alakaketa Ø25eko aurpegian	6	40	215	0,1	21	1	1	0,05
8	25 mm-ko luzera utzi arte aurpegitu	1	90 100	477 530	0,15 0,1	71 53	0,8x2 0,2	17,5	0,49 0,33
9	1x45°ko alaka mekanizatu	6	40	509	0,1	51	1	1	0,01
10	Ø58x25ko zilindraketa	1	90	477	0,15	71	0,4x2	25	0,07
11	2x45°ko aurreko alaka mekanizatu	6	40	504	0,1	51	2	2	0,04
12	2x45°ko atzeko alaka mekanizatu	6	40	219	0,1	21	2	2	0,09
Ebaketa-denbora osoa									4,27
Maniobra-denbora									30
Prestaketa-denbora									90
Mekanizazioaren denbora osoa									124,2
(1) Kalkuluetarako mekanizazio-diametro handiena hartzen da.									

3.- ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

MATERIALA: F1110 altzairu gozoa

LANDUGABEKO NEURRIAK: Ø 40 x 105

3.1. ARIKETAREN HELBURUAK

- Mota desberdinetako hortzen muntaia lantzea.
- Arteka trapezoidalak mekanizatzen ikastea.
- Kanpo-hariztaketa tornuan mekanizatzen ikastea.

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

3.2. ERAGIKETAK ETA KALKULUAK

1. eragiketa:

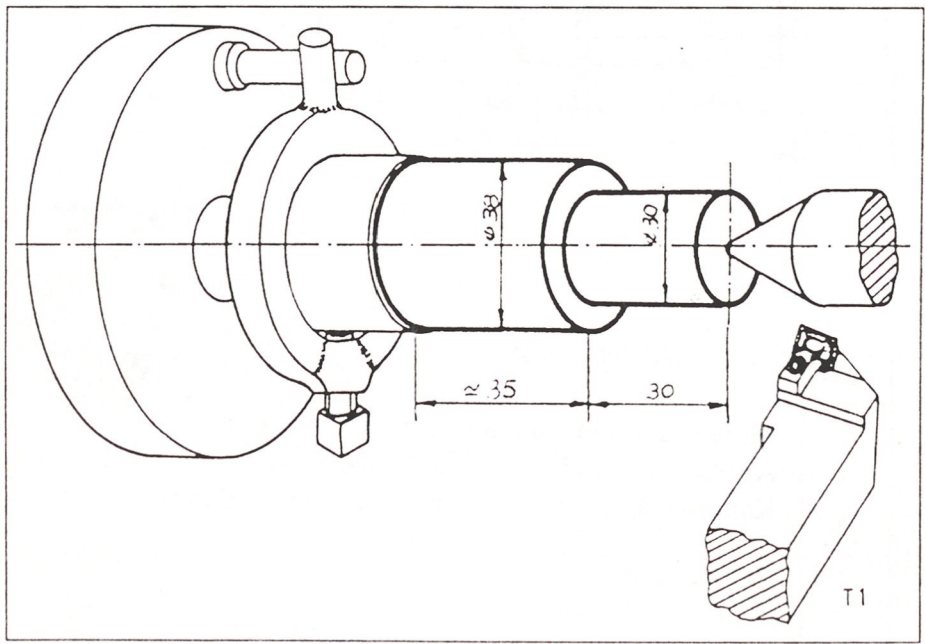
- * Bigarren ariketako prozedura berdinari jarraituz, pieza puntu artean lotu.

2. eragiketa:

- * Arbustu-iraganaldi bat eta akabera-iraganaldi bat emanez, 38 mm-ko diametroa 70 mm-ko luzeran zilindratu.

3. eragiketa:

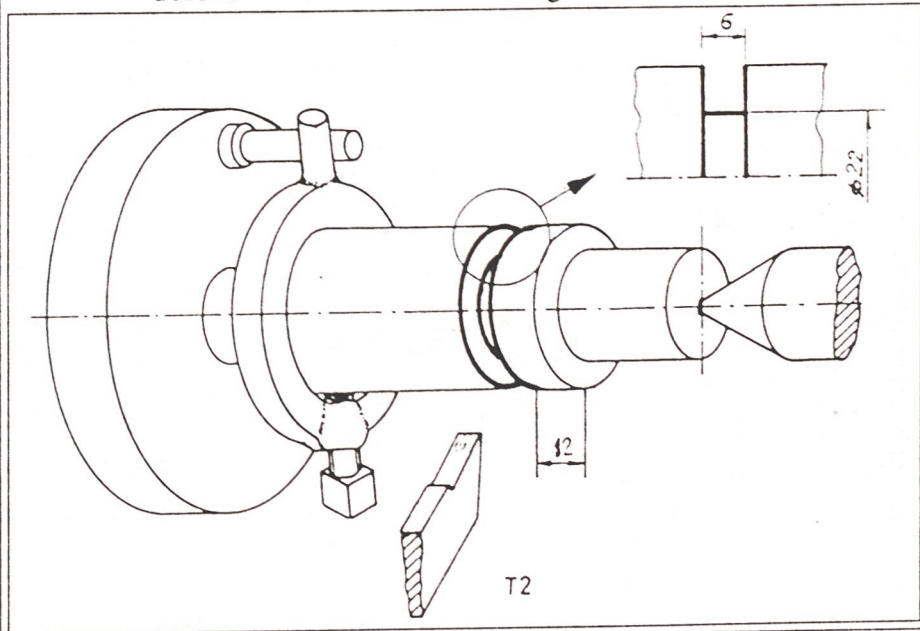
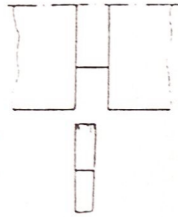
- * 4 arbustu-iraganaldi eta akabera-iraganaldi bat emanez 30 mm-ko diametroa 30 mm-ko luzeran zilindratu (zilindraketa mailakatua egiteko prozedurari jarraituz).

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA**MAKINA: Tornu paraleloa****ERREMINTA: T2****EGIAZTAPENA: Kalibreaz****4. eragiketa:**

- * Irudian agertzen den erako hortza hortzetxean muntatu ondoren, erreminta-etxean finkatu.
- * Erreminta arteka egin behar den tokian posizionatu. (*)
- * 22 mm-ko diametroa eta 6 mm-ko zabalera duen arteka mekanizatu. (Bi iraganaldi eman beharko dizkiogu; hortza 3 mm-koa bait da). (HOZKARRIA ERABILI BEHAR DA).
- * Erreminta posizionatzeko, ondoren aipatzen diren pausoak eman behar dira:
  1. Hortz-alboaz "a" aurpegia ukitu.
  2. Bisualizadoreko "Z" ardatzean "O" jarri.
  3. Zeharkako orgarekin hortza piezatik aldendu.
  4. Orga nagusiarekin hortza aurreratu bisualizadoreko "Z" ardatzean 45 mm agertu arte.

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

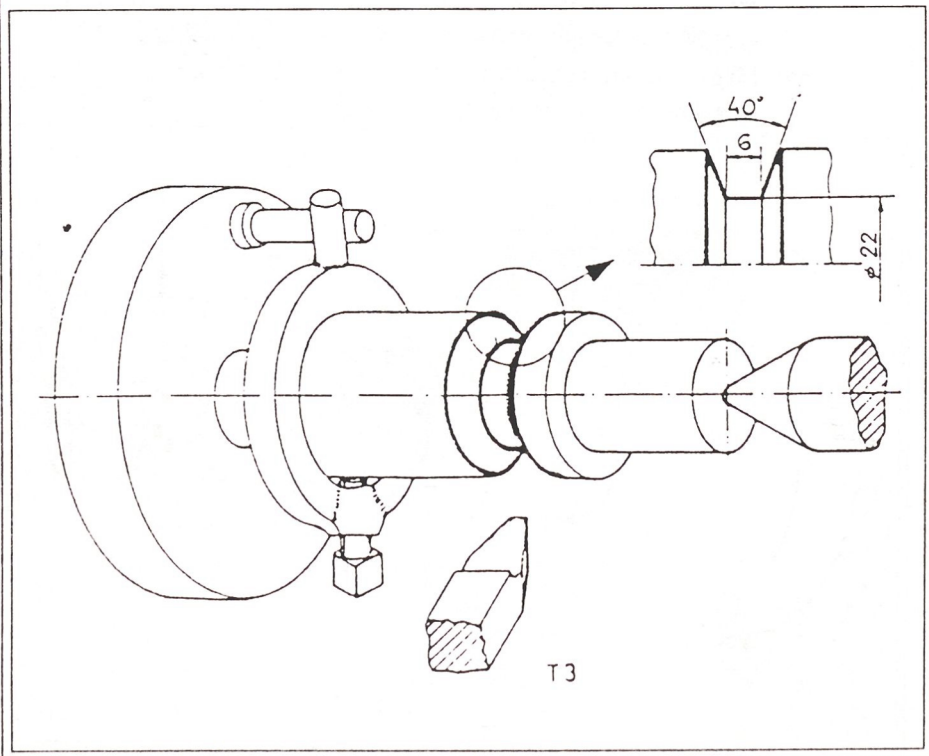
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T4

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

5. eragiketa:

- * Punta trapezoidala duen hortz bat erreminta-etxean muntatu.
- * Erreminta behar den bezala posizionatu ondoren, arteka mekanizatu. (HOZKARRIA ERABILI BEHAR DA).

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

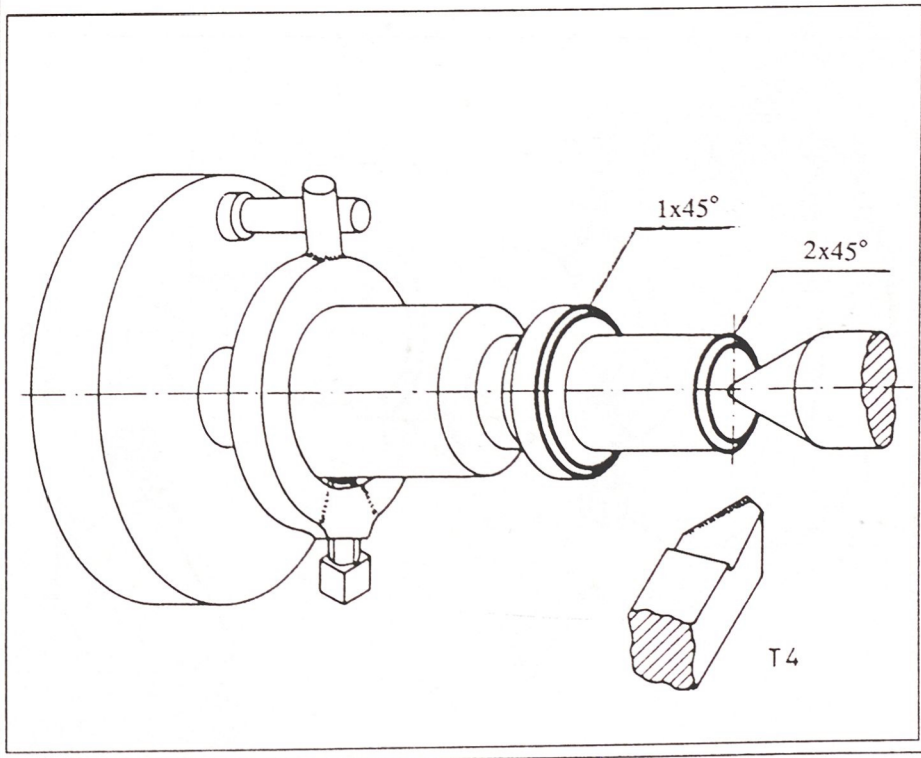
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T4

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

6. eragiketa:

- * Alakak egiteko hortza makinan muntatu.
- * 38 mm-ko diametroan duen 2 x 45°ko alaka mekanizatu.
- * 30 mm-ko diametroan duen 2 x 45°ko alaka mekanizatu.

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

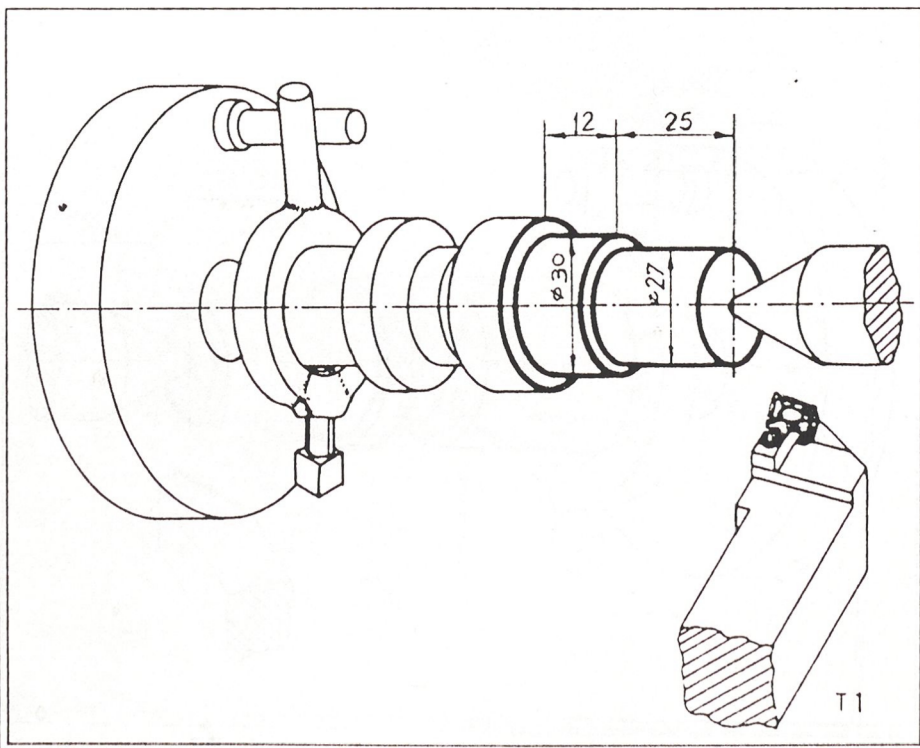
EGIAZTAPENA: Kalibreaz

7. eragiketa:

- * Piezari buelta eman.
- * 4 arbastu-iraganaldi eta akabera-iraganaldi bat emanez, 30 mm-ko diametroa 37 mm-ko luzeran zilindratu.

8. eragiketa:

- * Arbastu-iraganaldi bat eta akabera-iraganaldi bat emanez, 28 mm-ko diametroa 25 mm-ko luzeran mekanizatu.

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

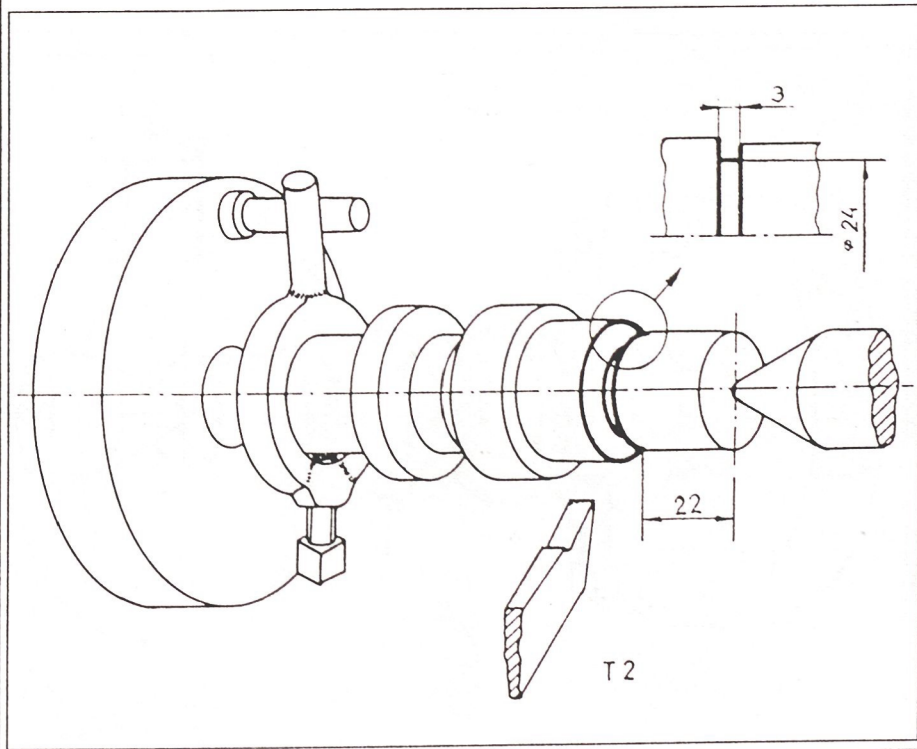
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T2

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

9. eragiketa:

- * Artekak egiteko hortza makinan muntatu.
- * Irudian agertzen den 3 mm-ko arteka mekanizatu, hortza behar den tokian posizionatu ondoren.

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

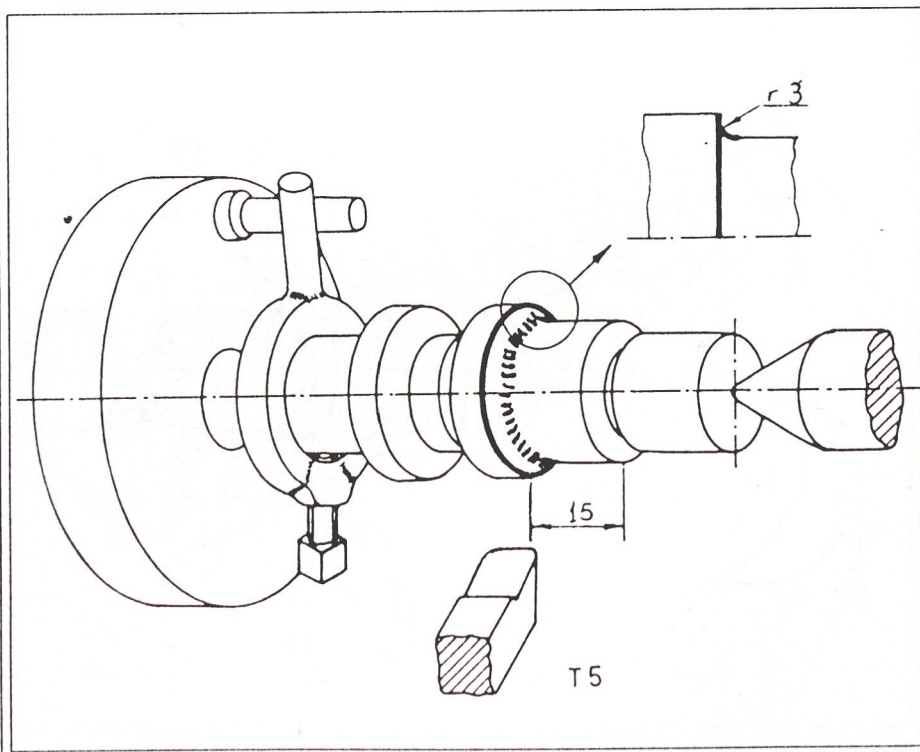
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

10. eragiketa:

- * 3 mm-ko erradiodun punta biribileko erreminta makinan muntatu ondoren, irudian agertzen den 3 mm-ko erradioa duen gainazala mekanizatu.

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T4

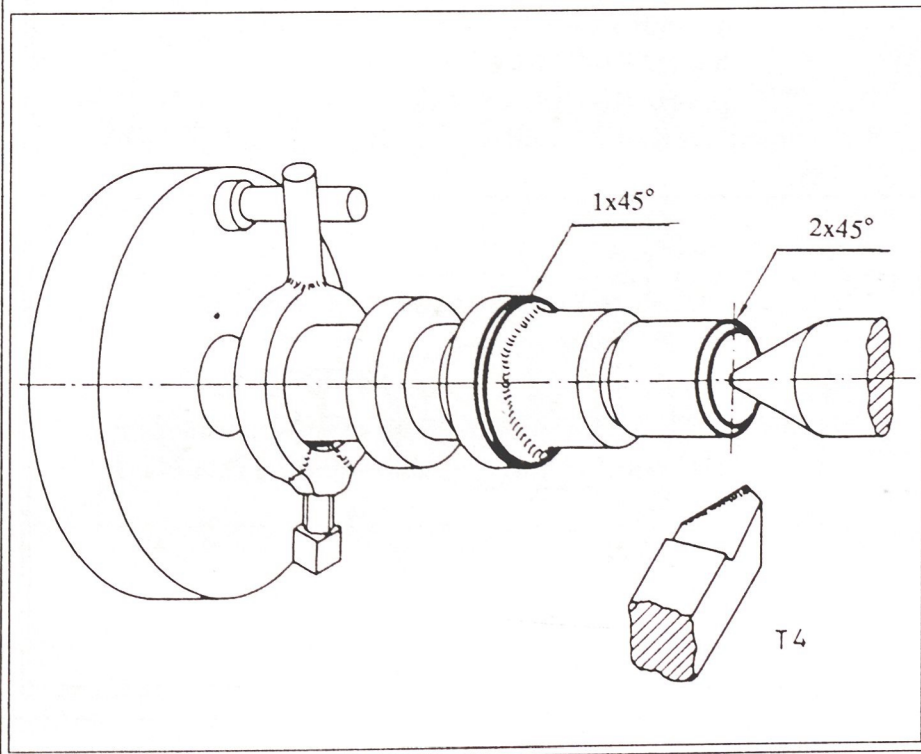
EGIAZTAPENA: Kalibreaz

11. eragiketa:

- * Alakak egiteko hortza muntatu.
- * 38 mm-ko diametroan duen 1 x 45°ko alaka mekanizatu.

12. eragiketa:

- * 27 mm-ko diametroan duen 2 x 45°ko alaka mekanizatu.

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

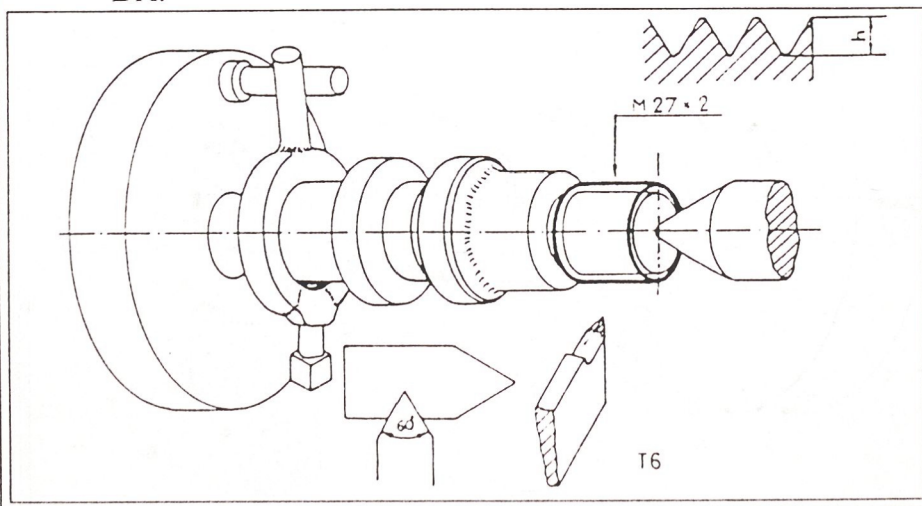
MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T6

EGIAZTAPENA: Hari-orraziaz eta harientzako mikro-metroaz

13. eragiketa:

- * Hari metrikoak egiteko hortza hortz-etxean jarri ondoren erreminta-etxean kokatu.
- * Ondorengo taulan adierazten diren iraganaldiak emanaz, M 27x2-ko haria mekanizatu.
- * **HARIZTATZEKO EMAN BEHAR DIREN PAUSOAK.**
  1. Behar dugun hari-neurria aukeratu.
  2. Hortza erreminta-etxean muntatu ondoren, txantilo bategin, hortzaren simetri ardatza mekanizatu behar dugun gainazalarekiko elkartzut den ala ez egiaztatu.
  3. Sartu behar dugun sakonera guztia ondorengo formula-
ren bidez kalkula dezakegu:
$$h = 0,613 \times p = 0,613 \times 2 = 1,226 \text{ mm}$$
$$h = \text{HARI-SAKONERA eta}$$
$$p = \text{HARI-NEURRIA den.}$$
- * Oharra: **HOZKARRIA ERABILTZEA BEHARREZKOA DA.**

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

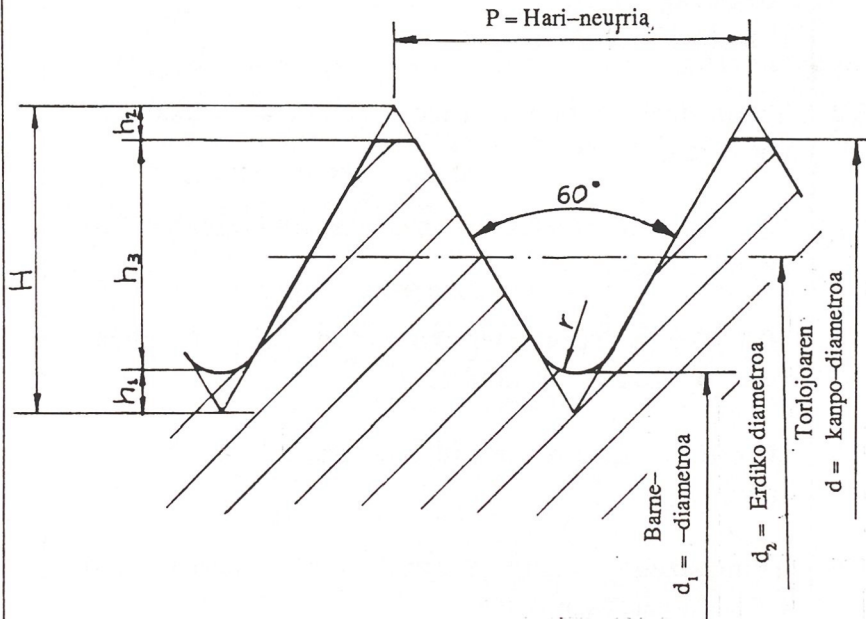
ERREMINTA-TAULA

T1	Zilindratzeko eta aurpegitzeko metal gogorrezko plaka- txo trukagarridun erreminta-etxea. Plakatxo CCMM 12 04 08	
T2	Trontzatzeko altzairu lasterreko hortza, artekatzeko zorrotua.	
T3	10 x 10eko altzairu lasterreko hortza, artekatzeko 40°ko angeluz zorrotua.	
T4	10 x 10eko altzairu lasterreko hortza, alakak mekaniza- tzeko 40°ko angeluz zorrotua.	
T5	10 x 10eko altzairu lasterreko hortza, 3ko erradioz zo- rrotua.	
T6	Trontzatzeko altzairu lasterreko hortza, hariztatzeko 60°ko angeluz zorrotua.	

APLIKATU BEHARREKO FORMULAK

1. N, biraketa-abiadura, A_m , minutuko aitzinapena, L, mekanizazio-luzera eta T_c ebaketa-denbora kalkulatzeko 1. ariketan emandako urratsei jarraitu behar zaie.

2. Hari metrikodun torlojoan hari-sakoneraren kalkulua.

$$H: 0,866 P$$

$$h_2: H/8 = 0,108 P$$

$$h_3: 17H/23 = 0,613 P$$

$$h_1: 0,117 P$$

$$r: H/6 = 0,144 P$$

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

Burutu beharreko kalkuluak

Eragiketa desberdinen N , A_m , L eta T_c balioak kalkulatu.

$N =$ {

$A_m =$ {

$L =$ {

$T_c =$ {

Aurrikusitako denbora: 12 ordu

IZENDAPENA: ARDATZ HARIZTATUA. 6T ARIKETA

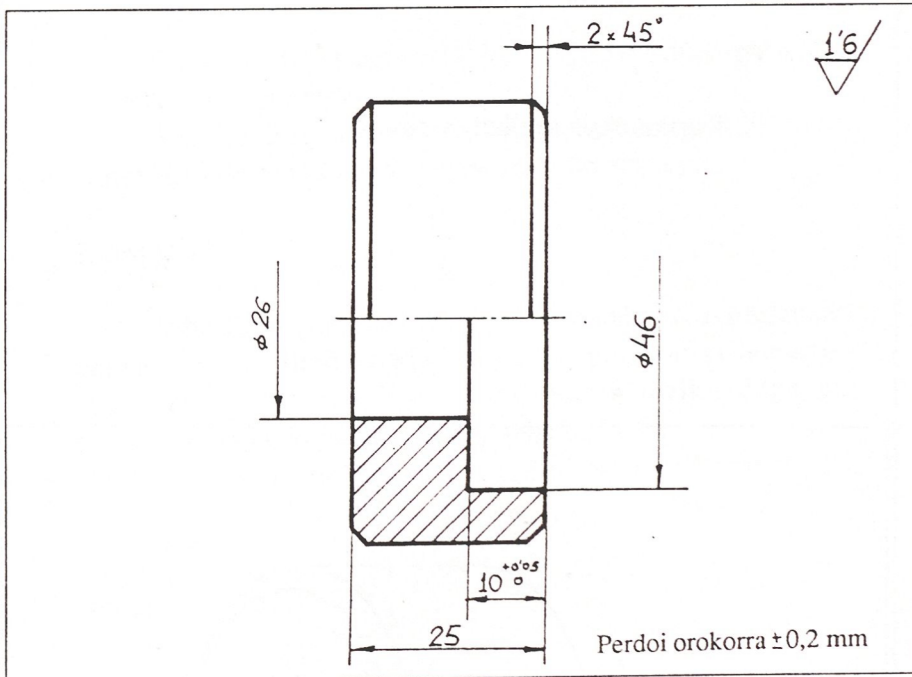
MEKANIZAZIO-BALDINTZAK

Eragi- keta- -zk.	DESKRIBAPENA	Errem. T	v_c m/min	$\frac{N}{\text{bira}}$ min	A_b mm birako	$\frac{A_m}{\text{mm}}$ min	Iraganaldi- -sakonera mm	Mek.- -luzera mm	Ebaketa- -denb. min
0	Ø39x100era zilindroa mekanizatu								180
1	Ø38x75eko zilindraketa	1	90 100	734 816	0,15 0,1	110 81	0,4 0,1	75	0,68 0,92
2	Ø30x30eko zilindraketa	1	90 100	753 837	0,15 0,1	113 83	1x4 0,1	30	1,06 0,36
3	Ø22x6ko artekaketa	2	20	167	0,05	8	3x2	8	2
4	40°ko artekaketa trapezoidala Ø22ra	3	20	167	0,1	16	2x2	8	1
5	2x45°ko (Ø30) alakaren mekanizazioa	4	40	424	0,1	42	2	2	0,04
6	1x45°ko (Ø38) alakaren mekanizazioa	4	40	334	0,1	33	1	1	0,03
7	Ø30x37ko zilindraketa	1	90 100	753 816	0,15 0,1	110 81	1x4 0,1	37	1,34 0,45
8	Ø27x25eko zilindraketa	1	90 100	954 1061	0,15 0,1	143 106	0,8 0,2	25	0,17 0,23
9	Ø24x3ko artekaketa	2	20	212	0,05	10	3	4	0,4
10	r=3ko gainazal biribilaren mekanizazioa	5	20	167	0,05	8	3	8	1
11	2x45°ko (Ø28) alakaren mekanizazioa	4	40	471	0,1	47	2	2	0,04
12	1x45°ko (Ø38) alakaren mekanizazioa	4	40	334	0,1	33	1	1	0,03
13	M28x2ko hariaren mekanizazioa	6	18	204	2	180	0,12 x10	22	1,22
Ebaketa-denbora osoa									190,9
Maniobra-denbora									120
Prestaketa-denbora									340
Mekanizazioaren denbora osoa									650,9

4.- ZORRO MAILAKATUA. 7T ARIKETA

MATERIALA: F1110 altzairu gozoa

LANDUGABEKO NEURRIAK: $\varnothing 60 \times 28$

4.1. ARIKETAREN HELBURUAK

- Zorroen zentraketa eta mekanizazioan trebatzea.
- Barne-zilindraketa mailakatua egitea.

IZENDAPENA: ZORRO MAILAKATUA. 7T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

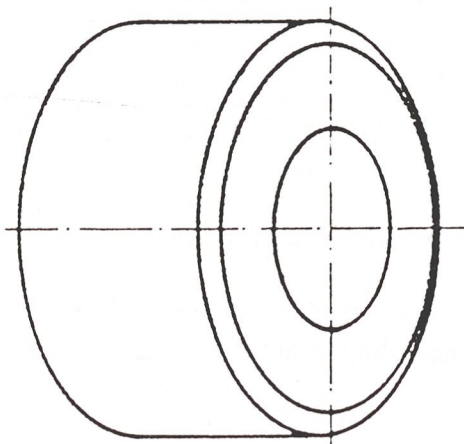
ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

4.2. ERAGIKETAK ETA KALKULUAK

0. eragiketa:

5T arietako eragiketak dira.

IZENDAPENA: ZORRO MAILAKATUA. 7T ARIKETA

MAKINA: Tornu paraleloa

ERREMINTA: T1

EGIAZTAPENA: Kalibreaz

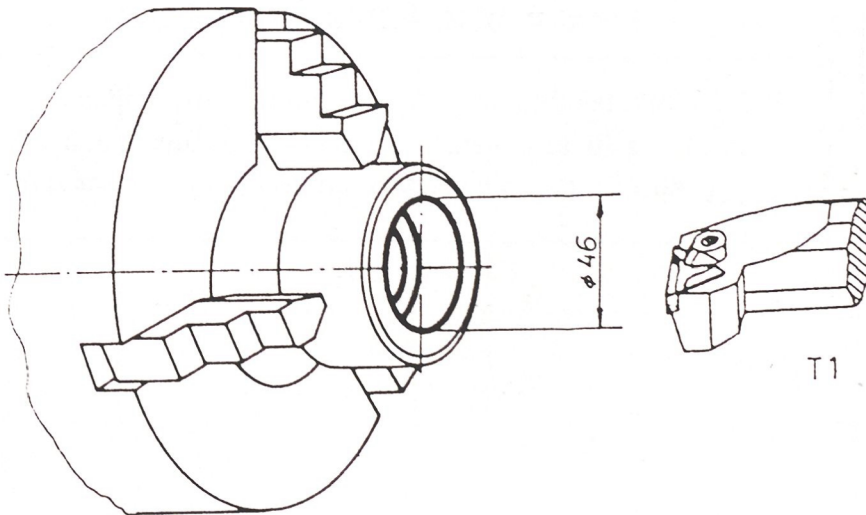
1. eragiketa:

Pieza platerean egoki zentratuta finkatu, erloju konparatzailearen laguntzaz.

Arbustu-iraganaldi batez eta akabera-iraganaldi batez barne-zilindraketa $\text{Ø}26$ ko diametroa utzi arte egin.

2. eragiketa:

Arbustu-iraganaldi batzuk (4) eta bi akabera-iraganaldi emanaz barne-zilindraketa mailakatua egin $\text{Ø}46 \times 10$ neurrietara utziz. Arbastuan 9,9 mm-ko luzera utziko dugu eta akabera-iraganaldian 10 mm-ra zabalduko da.

IZENDAPENA: ZORRO MAILAKATUA. 7T ARIKETA

ERREMINTA-TAULA

Ad.5T	5T ariketan erabilitako erreminten aipamena egiten du.
T1	Barne-zilindrakatarako metal gogorrezko plakatxo trukagarridun erreminta-etxea. Erref. 516 MCTFPR/L11 Plakatxoa TPGN 110308

APLIKATU BEHARREKO FORMULAK

1. N , biraketa-abiadura, A_m , minutuko aitzinapena, L , mekanizazio-luzera eta T_c ebaketa-denboraren kalkuluak egiteko 1T ariketan emandako urratsei jarraitu behar zaie.

IZENDAPENA: ZORRO MAILAKATUA. 7T ARIKETA

Burutu beharreko kalkuluak

Barne-zilindraketa eta aurpegiketarentzat N , A_m , L eta T_c balioak erabili:

$N =$ {

$A_m =$ {

$L =$ {

$T_c =$ {

Oharra: Mekanizazio-diametro handiena hartzen da.

Aurrikusitako denbora: 4 ordu

ISBN 84-87114-77-6

9 788487 114779